

ת"פ 109/09/16 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 109-09-16 מדינת ישראל נ' פלוני
לפני כבוד השופט איתי הרמלין

בעניין: מדינת ישראל
ע"י עו"ד יהונתן גנץ

המאשימה

נגד

פלוני

ע"י עו"ד מחמד מחאג'נה

הנאשם

הכרעת דין

1. החלטתי לזכות את הנאשם וזאת מן הנימוקים שיפורטו להלן.

2. עניינו של תיק זה בתקרית אלימה שהתרחשה ביום 25.8.2016 בפתח דירתו של הנאשם ובדירה פנימה בעת שהנאשם היה בביתו עם בתו, ולמקום הגיעו אשתו, חותנתו ואחותו. אין מחלוקת שהנאשם הביע התנגדות נחרצת לכניסת החותנת לדירה והיא נכנסה בכוח על אף התנגדותו. אין מחלוקת גם שהן הנאשם והן החותנת סיימו את התקרית חבולים פיזית. הנאשם ושלוש קרובותיו שהיו במקום האירוע בשעה הרלבנטית העידו במשפט ועיקרי עדויותיהם כמו גם הראיות הנוספות יובאו להלן.

הראיות

3. עיון בתמונות הנאשם שצולמו על ידי שוטר ביום האירוע (נ/1) ובתמונות שצילם הנאשם את עצמו (נ/2) מלמד על כך שהיה שרוט במספר שריטות משמעותיות בפניו ושריטות וחבלות שטחיות נוספות היו באמתו הימנית ובגב כף ידו הימנית. עיון בתמונות החותנת שצולמו על ידי המשטרה (ת/2) מעלה כי אף היא נחבלה בפניה ובידה (בין היתר נראים כתמי דם על פניה ועל חולצתה ופצע בזרת). מסמך רפואי שהוגש בעניינה של החותנת (ת/1) מלמד כי נחבלה בחבלות שטחיות באפה, בחזה ובזרועה השמאלית.

4. השכן שהזעיק את המשטרה לביתו של הנאשם, סיפר בעדותו במשטרה שהוגשה בהסכמה (ת/6), שבסביבות השעה 15:10 שמע דפיקות חזקות על הדלת שממול לדלת דירתו והסתכל דרך עינית הדלת.

לדבריו, ראה אישה מבוגרת נמוכה דופקת על הדלת והדלת אינה נפתחת. אחרי כעשר דקות שמע צעקות וחזר להציץ בעינית וראה ריב שבו "אולי הסבתא מתעמתת עם בעל הבית", ואז הזמין את המשטרה. לדבריו, הטונים היו גבוהים, אך הוא לא הצליח להבין את שנאמר ולא שמע איומים. עוד סיפר שראה את האישה המבוגרת מושכת "את הנכדה". אחר כך ראה שתי נשים מבוגרות נוספות.

5. דו"ח הפעולה של השוטר שהגיע למקום התרחשות התקרית הוגש על ידי התביעה בהסכמת ההגנה (ת/4). לפי הדו"ח, השוטר שהגיע לדירה בשעה 15:39 פגש את שלוש הנשים שהוזכרו לעיל שנראו לו נסערות. החותנת דיממה מאיזור האף ומזרת ידה. לפי הדו"ח, אשתו של הנאשם סיפרה לשוטר כי הנאשם נשאר באותו יום לשמור על בתם וכיוון שלא ענה לה לטלפון זמן רב, היא עזבה את מקום העבודה והגיעה למקום. עוד לדבריה, אמה מגיעה בכל יום "לסייע לה עם הילד" ולכן הגיעה גם באותו יום. היא הוסיפה וסיפרה כי היא ואמה דפקו זמן ממושך בדלת והזעיקו למקום גם את אחותו של הנאשם על מנת שתשכנע אותו לפתוח את הדלת. עוד סיפרה אשת הנאשם לשוטר, שכשפתח לבסוף הנאשם את הדלת הוא קילל וצרח על אמה שהיא לא נכנסת ותקף את האם באגרופים לפנים. לפי הדו"ח, אחותו של הנאשם סיפרה "שהבחינה באחיה תוקף באגרופ לפנים של חמותו". השוטר יצר קשר טלפוני עם הנאשם שאמר לו שהוא בדרכו לתחנת המשטרה ואחר כך אמר שהוא נוסע לבית החולים לקבל טיפול. הנאשם סיפר לשוטר כי התעורר מדפיקות בדלת וכאשר פתח את הדלת קיבל אגרופ בפנים מחמותו.

6. עיון בתכתובות הווטסאפ וה-SMS שבין הנאשם לאשתו ביום האירוע מעלה כי בשעה 9:30 לערך כתב הנאשם לאשתו כי אמה התקשרה אליו, קיללה וצעקה, והכל כיוון שאשתו חרדתית ומטורפת (כך כתב). אחרי שאשתו הגיבה להודעתו זו, כתב לה: "לאור הצעקות של אמא שלך וזה שהיא איימה עלי עם משטרה, היא לא תכנס לבית שלי היום. תודיעי לה שאין צורך לבוא. אני עם [שם הילדה], ואמא שלך לא תכנס לפה!" ובהמשך: "אם אמא שלך תגיע לפה, היא לא תכנס לדירה!!! חד משמעי". לאחר מכן כתב: "תעיפי את המשפחה המטורפת שלך מהחיים שלי! לא אסבול איומים!!!", "תבטלי את אמא שלך כי יהיה פה אסון!!!", "הדלת נעולה למעלה והיא לא תורשה להיכנס!!!", "אני משלם פה שכר דירה ולא אף אחד אחר!", "לא יכנסו פה אנשים שמקללים", "אמא שלך לא תורשה להיכנס לפה!!! חד משמעית", "אין סיכוי שהיא תכנס לדירה שלי!!!", "אמא שלך לא תיכנס לדירה הזאת לעולם!", "נאסרה הכניסה לדירה לאמא שלך שקיללה אותי ותקפה אותי מילולית עם שקרים היום בשעה 9:30 בבוקר!...", "הדלת סגורה ואטומה לאמא שלך! אני זה שמשלם פה שכר דירה ואת כל ההוצאות! אמא שלך לא תכנס לדירה!!! תודיעי לה!". להודעה אחרונה זו השיבה אשת הנאשם במילים: "אם לא תתן לסבתה של [שם הילדה] להיכנס היא תפעל בהתאם לרוחה ואני לא אחראית על מה שהיא תבחר לעשות ברגע שימנע ממנה לעזור לי לשמור על העבודה ולטפל ב[שם הילדה]", "אני לא מודיעה כלום. תודיע אתה, ותשא בתוצאות". דקות ספורות לפני השעה 11:00 שלח הנאשם לאשתו תמונה של בתם הפעוטה אוכלת וכתב לה כי היא אוכלת ונהנית איתו, והוסיף: "תפסיקי להפריע לנו עם השטויות שלך, האשמות ואיומים". כעבור מספר דקות כתב לאשתו: "תרחיקי את אמא שלך מהדלת של הדירה, כי אין סיכוי בעולם שהדלת תפתח לזרים! חד משמעית! שתזמין את כל המשטרות שבעולם" ובהמשך כתב: "אתקשר ללילך ואבטל את החוזה במקרה כזה. לאיים עלי עם משטרה?! על מה בדיוק?... התכתובות

הן ארוכות מאד ומדרדרות לכדי חילופי השמצות וגידופים (כשהנאשם הוא באופן מובהק הגורם הדומיננטי בהן). בהקשר הרלבנטי לענייננו אציין עוד הודעה ששלחה אשת הנאשם לנאשם שבה נכתב: "אמא שלי לא תתחנן, ואמא שלך לא תיכנס אם אמא שלי לא תיכנס", והודעה ששלח הנאשם שבה נכתב: "אמא שלך הארורה עשתה טעות שהקשיבה לשקרים שלך, לקנאה החולנית והחליטה לצעוק עלי שוב. תבשרי לה שאין סיכוי שתיכנס לדירה שלנו. זאת השגת גבול וניסיון פריצה מבחינתי. שרק תעז ונראה איזה משטרה תגיע למי". מספר ההודעות שנשלחו כחלק מן התכתובת הוא עצום ורב ולא ניתן לדעת מתי נשלחו רובן. בשעה 15:15 שלח הנאשם לאשתו את ההודעה: "תסלקי את אמא שלך מהדלת של הדירה! לא אפתח את הדלת לעולם למכשפה הזאת!". בהמשך כתבה לו אשתו: "אמא שלי התעלפה עכשיו. פגעת בה, והיא מדממת המון" והוסיפה: "הכל בשביל אמא שלך שחיממה. אמא שלך שתמות אמן". על כך השיב הנאשם: "אמא שלך היא זאת שתקפה אותי פיזית ושרטה לי את הפנים ויורד לי דם" ועוד ועוד.

7. מטעם הנאשם הוגש תדפיס מתוך זכרון השיחות בטלפון שלו שממנו עולה כי ביום האירוע בשעות 9:25 ו-9:26 התקשרה אליו פעמיים "סבתה בלה" וניהלה איתו שתי שיחות - אחת בת 22 שניות ושניה בת 59 שניות (נ/5). הנאשם גם צירף סדרת תכתובות אימייל שאינני מוצא בה חשיבות רבה (בין היתר כיוון שחלקן כוללות גרסאות של הצדדים לאירועים שלא ניתן ליחס להן משקל).

8. אחותו של הנאשם העידה בעדותה הראשית כי ביום האירוע הזמינה אותה אשת הנאשם להגיע לדירה המשותפת לה ולנאשם על מנת לסייע לחותנתו של הנאשם להיכנס לדירה. הנשים עלו לדירה וצלצלו בדלת. בתחילה לא פתח הנאשם את הדלת, וכאשר פתח אותה הן לא הצליחו להיכנס כיוון שהייתה סגורה באמצעות הסוגר הפנימי. לבסוף פתחה אשת הנאשם את הדלת באמצעות מפתח שהיה ברשותה. לדברי האחות, הנאשם לא רצה שיכנסו ו"דחף עליהן את הדלת", וכשהצליחו להיכנס "הרים יד" על חותנתו - "היא קיבלה מכה בפנים וירד לה דם מהאף". לדברי האחות, גם החותנת "הגיבה והרימה יד" והיו גם צעקות. בשעת העימות החזיק הנאשם את בתו בידיו, ואשתו ואחותו לקחו אותה ממנו - לדבריה, כדי שלא תיפול ותקבל מכה. כשביקש התובע מן האחות לתאר את חלקו של הנאשם ושל החותנת בהרמת הידיים השיבה: "אני זוכרת שניסו להיכנס לדירה, הדלת נהדפה עלינו ולא הצלחנו להיכנס. אחרי זמן מסוים הצלחנו להיכנס. כלום, הרמת יד, לא עכשיו להרוג מישהו. זה רק ממקום שכנראה לא רצה שניכנס". העדה הדגישה כי לפי הזכור לה הנאשם הוא ש"הרים יד" ראשון.

9. בחקירתה הנגדית סיפרה אחותו של הנאשם שלא הייתה קרובה לאחיה, אך הייתה בקשר טוב עם אשתו. העדה סיפרה שבזמן התרחשות האירועים היא התגוררה במרחק 5 דקות הליכה מדירתם של הנאשם ואשתו, ושלמיטב זכרונה אשת אחיה ביקשה ממנה בשיחת טלפון לגשת לדירה, והיא הגיעה למקום תוך 10 דקות. פגישתה עם אשת אחיה ועם חותנתו הייתה בקומת הקרקע (מחוץ לבניין או בתוכו) והשלוש עלו יחד לקומה שבה נמצאת הדירה. לדבריה, בעת שניסו במשך דקה או שתיים להיכנס לדירה היא עצמה עמדה מאחורי שתי הנשים האחרות. העדה אישרה כי הנאשם דחף את הדלת בניסיון למנוע מהן להיכנס ולא על מנת לפגוע בהן, והן ניסו להיכנס בכוח[1]. לדבריה, הצליחה לראות את הנאשם מכה את חותנתו אף על פי שעמדה מאחוריה, בזכות גובהה הרב (אכן, ניכר היה שהיא גבוהה

בהרבה מן החותנות). העדה ציינה שלא הבחינה האם הנאשם היכה את חותנתו באגרופ או ביד פתוחה[2]. העדה סיפרה כי הנאשם החזיק את בתו בידו השמאלית, ובידו הימנית ניסה למנוע את כניסתו. העדה לא שללה את האפשרות שהעלה הסניגור שכל שביקש הנאשם כששלח את ידו לכיוון הוא למנוע את כניסתו לדירה, ולדבריה "אני לא חושבת שהיה פה רצון לפגוע באף אחד"[3]. לדבריה, היא אמנם זוכרת שגם החותנת הרימה יד, אך היא אינה זוכרת איך בדיוק. לשאלת הסניגור אם מישהו ניסה להפריד בין הנאשם לחותנתו השיבה האחות: "לא, לא היה שם איזו התנגחות יותר מדי"[4]. לדבריה, החותנת קיבלה מן הנאשם מכה אחת או שתיים[5]. העדה הוסיפה כי אינה זוכרת שנשמעו איומים במהלך התקרית נושא כתב האישום.

10. אשתו של הנאשם סיפרה בעדותה הראשית כי לאחר שנולדה לה ולנאשם בתם היא נשארה בביתה וטיפלה בה בסיוע אמה. ביום האירוע הייתה במקום עבודתה - מקום עבודה חדש קרוב לבית שבו התחילה לעבוד באותו יום או מספר ימים קודם לכן בסיומה של חופשת לידה. לדבריה, נסעה לעבודה באוטובוס ומהבוקר היו חילופי דברים לא נעימים בינה לבין הנאשם (בשיחת טלפון או במשלוח הודעות טקסט). לטענתה, הנאשם כעס על כך שהיא הולכת לעבודה ומשאירה את בתם התינוקת בבית. לדבריה, לקראת הצהריים היא ניסתה לקבל מן הנאשם מידע אודות הילדה כי היה לה חשוב "באמת לשמור על הסדר יום של ההזנה והשינה של הילדה, מה גם שזו תינוקת ראשונה ויצאתי מנקודת הנחה של[שם הנאשם] אין את כל המידע והכלים, ולכן כאמא היה לי חשוב כן להיות בקשר ולהעביר את המסרים הקונקרטיים לגבי הטיפול בילדה בזמן שאני בעבודה"[6]. לאחר שהתכתובת עם הנאשם התדרדרה לשימוש ב"מילים לא יפות" חשה לדבריה "קצת תחושה של חוסר ביטחון לגבי מה קורה עם הילדה כי הרגשתי שאני במצב מתוח בבית ואז הרגשתי קצת חוסר ביטחון אולי הוא לא מתרכז אולי הוא שכח להאכיל אותה... היות ו[שם הנאשם] עבד יותר בלילות הוא היה נוהג לקום בשעות מאוחרות 11:00, 12:00, 13:00, ואני חששתי שאולי באמת הוא נרדם ליד התינוקת... ואז כתבתי לו... אפילו הגזמתי מתוך מצב של אמא שדואגת ושאלתי עוד פעם מה קורה, למה אתה לא עונה לי, אני רוצה לדעת מה קורה עם הילדה ואפילו הוא חסם אותי בווטסאפ שזה ממש הלחיץ אותי... נלחצתי, זאת האמת... אין חולק בזה שעם תינוק בגיל שנה כל הסיפורים של מוות בעריסה והסיכונים..." לטענתה, לאחר שהנאשם השיב לה בדברים מעליבים נלחצה וחששה לגורל הילדה, התחילה להתארגן ליציאה מן העבודה והתקשרה לאמה לבקש ממנה שתנסה להקדים ולבוא אף היא לביתם. לדבריה, אמה אכן הקדימה לצאת עוד לפניה. היא ציינה כי ככל הנראה הגיעה אמה מרחובות בתחבורה ציבורית. כשהגיעה אמה לדירתם (עוד לפני העדה) הסתמסה איתה לדבריה ודווחה שהנאשם לא עונה ואינו מכניס אותה לדירה, ושבכוונת אמה לצלצל אצל השכנים. לטענתה, כיוון שכאם טרייה דאגה, התקשרה לאחותו של הנאשם שגרה בסמוך אליהם וביקשה שתלך אף היא לראות מה קורה. לטענתה, "זה היה באמת רחוק ולא פשוט להגיע לשם"[7]. היא הגיעה לבניין לפני אחותו של הנאשם ועלתה יחד איתה למעלה. לדבריה, שמעה את בתה בוכה וביקשה מן הנאשם שיפתח את הדלת כיוון שזה גם בית שלה. לאחר שדפקה בחוזקה בדלת החליטה לפתוח אותה באמצעות המפתח שברשותה, אך גילתה שהדלת נעולה באמצעות הסוגר הפנימי, ואז התקשרה לאחותה שהתקשרה לנאשם ושכנעה אותו לפתוח את הדלת, אך גם לאחר שפתח עבורה את הסוגר הפנימי כשראה שגם אמה נמצאת שם הוא ניסה להדוף את החותנת החוצה[8]. בעוד היא עצמה ואחותו של הנאשם היו עסוקות בלקיחת התינוקת מידיו, "ואז אני פשוט זוכרת ש[שם הנאשם] ניסה להדוף את אמא בכל דרך, ניסה בהתחלה גם להדוף את כולנו

מהדלת. לא נתן לנו להיכנס הביתה, אני לא יודעת למה. ואז מה שקרה, [שם הנאשם] כיוון את האנגריות הכוחניות כלפי אמא שלי יותר. כשהוא ראה שהוא לא מצליח להוציא אותה מהבית הוא פשוט נתן לה אגרופים, וכשהוא ראה שהיא החזיקה בו בחולצה, ניסתה ממש להגן על עצמה ולהדוף אותו ממנה, אז הוא נתן לה עוד אגרופים בגב ובראש". [9] לטענתה, חצצה בין הנאשם גדל הגוף לאמה שהיא אשה מבוגרת ונמוכה כדי למנוע ממנו להכות אותה ואף משכה בחולצתו כדי להרחיקו ממנה ותפסה אותו "מכל צד" ויתכן שהוא נשרט כתוצאה מכך (יצוין שבעוד שאמרה שמשכה בחולצתו של הנאשם, היא הדגימה דווקא דחיפתו). היא אף חששה שיפגע בעצמו. לדבריה, התקשרה למשטרה כי על אף ניסיונה לגרום לו לחדול מתקיפת אמה "עד שהוא לא זרק אותה מהבית הוא לא עצר" [10]. העדה סיפרה כי כחצי שנה לפני מועד מסירת העדות בבית המשפט נפרדה מהנאשם, אך הוא חופשי לבקר את ילדיהם כאוות נפשו.

11. בחקירה הנגדית שאל הסינור את אשת הנאשם מדוע אמרה לנאשם כי אם יבוא לדירה מתקין מצלמות (שהנאשם רצה שיותקנו כדי לפקח על מי שתטפל בבתם) תזמין את המשטרה. על כך השיבה העדה: "זכותי שאף אדם זר לא יכנס אלי הביתה מבלי הסכמה שלי". כאשר ציין הסינור שהנאשם מסכים לכניסת המתקין, אמרה העדה: "אבל אני לא מסכימה ואני גם אמא פה. יש לי ילדים קטנים" [11]. עוד ציינה העדה כי ביום האירוע עבדה ב"סטוקו" שליד מגרשי הטניס (ליד אצטדיון האתלטיקה בהדר יוסף) והיא אינה זוכרת אם חזרה הביתה באוטובוס או במונית. לדבריה, הנסיעה ברכב ממקום העבודה ארכה כרבע שעה, באוטובוס כשעה וברגל כשעה ורבע [12] (אציין כי העדה מסרה כתובת לא נכונה של מקום העבודה וגם הפריזה מאד במשכי זמן ההגעה ברגל ובאוטובוס ממקום העבודה לדירת בני הזוג שנמצאת בשכונה קרובה של תל אביב שאת שמה אני מפרט כדי לא לחשוף את זהותה של המשפחה). העדה לא זכרה כמה זמן אחרי שהתקשרה לאמה יצאה לכיוון הבית, אך זכרה שהגיעה אחרי אמה. לדבריה, יחד עם אמה ועם גיסתה עמדה ליד הדלת ושלושתן ביקשו מן הנאשם שיפתח את הדלת [13]. לטענתה, הדלת נפתחה כעבור עשרים דקות [14]. לשאלת הסינור מדוע ביקשה מאמה להגיע לדירה אחרי שהנאשם כתב לה שלא יכניס את חותנתו, השיבה העדה: "אם אני מרגישה שיש מצב חירום ואני בעבודה ומרגישה שהמצב לא בסדר, אני צריכה לבקש מבן משפחה ללכת לבדוק מה קורה" [15]. לשאלת הסינור השיבה העדה כי הנאשם חבט באמה באגרופים אגרופים רבים עד שהתכופפה וגם הצמיד אותה למשקוף וחבט בצדה באגרופים והיא גם נשרטה "ועד שלא הוציא אותה מהדירה הוא לא הפסיק" [16]. לדבריה, כששאלה את הנאשם: "למה נתת לה אגרופ?" הוא השיב: "לא ידעתי איך לגרום לה לצאת" [17]. העדה טענה כי אמה לא החזירה לנאשם אלא רק התגוננה מפניו וניסתה להימלט, משכה בחולצתו והדפה אותו מעליה [18]. לשאלה האם שמעה איומים השיבה כי הנאשם אמר לאמה: "בואי, בואי, אני אראה לך מה זה, גמדה מסריחה" [19].

12. חותנתו של הנאשם, כיום בת 70, העידה בעדותה הראשית שביום האירוע בתה התקשרה אליה וסיפרה לה שיצאה לעבודה והתווכחה עם הנאשם בטלפון ושבסיום השיחה אמר הנאשם לבתה שכשתחזור הביתה "לא תראה את הילדה" [20]. לכן לטענתה ביקשה ממנה בתה שתגיע לדירתה כדי לוודא ששלום לבתם. לדבריה, כשהגיעה לביתם של בתה ושל הנאשם צלצלה בפעמון הדלת ודפקה בדלת בתחילה דפיקות רגילות ואחר כך בחוזקה. כיוון שהדלת לא נפתחה התחילה לדאוג ודפקה גם

אצל השכנים שאף הם לא פתחו את דלתות דירותיהם. אז חזרה ודפקה בדלת דירתם של בתה ושל הנאשם וקראה לנאשם בקול. כשנפתחה הדלת "הילדה הייתה ביד שלו" והוא הדף אותה בדחיפתה בחזה כדי שלא תיכנס לדירה ודחף את הדלת כך שהיא נלחצה בין הדלת למשקוף. לדבריה, ידה נשרטה וכאבה והיא לא יכולה הייתה להיכנס או לצאת. בשלב כלשהו הצליחה להשתחרר, הסתובבה לכיוונו ו"הדפה אותו" ויתכן שפגעה בפניו "כתוצאה מההדיפה" [21] (יש לציין כי הנאשם גבוה בהרבה מחותנתו ולא ברור איך פגעה בפניו כשהדפה אותו מעליה כטענתה). הנאשם חבט באגרופו בפניה ופניה התכסו בדם. בשלב זה הגיעו למקום בתה ואחותו של הנאשם ונכנסו בינה לבין חתנה על מנת להפריד ביניהם, אך הנאשם המשיך להדוף אותה ולהכות אותה עד שכולה שתתה דם כלשונה. הנאשם גם צעק שירצח אותה. היא הרגישה מאד מטושטשת ואז הופיעו "משטרה ואמבולנס" [22]. רק לאחר שהתובע נתן לעדה לקרוא את תלונתה במשטרה היא הוסיפה כי "אני זוכרת משהו, שהוא עיקם לי את היד ותפס לי את החולצה, זה אני זוכרת" [23].

13. בחקירתה הנגדית העדה הכחישה כי התקשרה לנאשם בבוקרו של האירוע בשעה 9:00 ולאחר שהסניגור עימת אותה עם הרישום בטלפון של הנאשם שלפיו שוחחה עם הנאשם ב-9:26 אמרה שאינה זוכרת זאת. העדה ציינה שביום האירוע הייתה אמורה מראש לבוא לשמור על נכדתה אך הקדימה את שעת בואה לבקשת בתה בעקבות שיחת הטלפון בין הבת לנאשם כאשר בתה אמרה לה: "אמא, תגשי לדירה תראי מה קורה שם עם הילדה" כי הבת הייתה מאד מודאגת. [24] לשאלת הסניגור סיפרה שהגיעה מרחובות בשני אוטובוסים וברכבת - נסיעה שארכה כשעה וחצי. לשאלת הסניגור מדוע לא נסעה במונית אם דאגה לנכדתה הפחיתה העדה ממשקלה של אותה דאגה [25], וכך גם בתשובה לשאלת הסניגור מדוע לא התקשרה למשטרה כשהנאשם לא פתח לה את הדלת [26]. לשאלת הסניגור מדוע נכנסה לדירה בכוח ובניגוד לרצונו של הנאשם, השיבה העדה שבכך שפתח את הדלת הזמין אותה הנאשם להיכנס והיא מייד הושיטה את ידה לקחת ממנו את בתו-נכדתה ואז הוא הדף אותה במכה בחזה [27]. לטענתה, הנאשם החזיק את הילדה ביד ימין והדף אותה באמצעות יד שמאל [28]. העדה הוסיפה וסיפרה כי הנאשם לחץ על הזרת שלה ועיקם אותה. בחקירתה הנגדית אישרה העדה שיתכן ששרטה את הנאשם כאשר הדפה אותו לאחר שלחץ אותה אל המשקוף [29]. כאשר נשאלה על ידי הסניגור על טענתה כי הנאשם בעט בה, השיבה כי בעת שהנאשם מחץ אותה בין הדלת למשקוף הוא ניסה לדחוף אותה עם הרגל אל מחוץ לדירה [30].

14. בעדותו של הנאשם במשטרה (ת/3) סיפר הנאשם כי ביום האירוע נשאר בבית כדי לשמור על בתו התינוקת בעת שאשתו יצאה לעבודה. לדבריו, יש לו די ניסיון בשמירה על בתו. לטענתו, במהלך היום "תקפה אותו" אשתו בהודעות טקסט והוא חסם את האפשרות שלה לשלוח אליו הודעות SMS אחרי שעוד קודם לכן חסם אותה בווטסאפ. לדבריו, בשעה 9:01 חותנתו התקשרה, קיללה אותו ואמרה שהוא זוועה ושאסור לו לשמור על הילדה, צרחה עליו ואיימה עליו ואמרה ש"עוד מעט היא באה". לדבריו, הודיע לאשתו בהודעות טקסט כי הוא לא מעוניין שאמה תבוא ב-15:00, וסיפר לה שהיא איימה עליו. אחרי שהחותנת איימה שתזמין את המשטרה פתח לאשתו את האפשרות לשלוח אליו הודעות בשלב מסוים שלח לאשתו תמונה של בתם כשהיא אוכלת וכתב לה שהם מאד נהנים, אך הודעות הנאצה נמשכו. לטענתו, אשתו חזרה הביתה פעמיים - בין 10:00 ל-11:00 וב-13:00, שאז השכיבה

את הילדה לישון וגם הוא שכב לישון. בסביבות השעה 15:00 שמע "שמנסים לפרוץ את הדלת עם בוקסים חזקים לדלת" ובתו התחילה לבכות. כשפתח את הדלת עמדו מולו חותנתו, מאחוריה אשתו ומאחוריה אחותו. לטענתו, מייד עם פתיחת הדלת התנפלה עליו חותנתו באגרופים וזאת בשעה שהוא מחזיק את בתו בידו השמאלית ומפנה את צדו הימני לכיוון החותנת. החותנת שרטה אותו ביד ימין ובפניו (החוקר מציין כי אמנם הבחין בשריטות על פניו ועל ידו). הוא הדף את חותנתו מן הדירה ואמר לה שלא תיכנס. שלוש הנשים התפרצו לבית. אחותו לקחה ממנו את הילדה (שקודם לכן כבר התחילה להשמט מידו) וחותנתו הסתערה עליו באגרופים ובבעיטות. לטענתו, הוא עצמו עמד במקום ולא הגיב בעוד אשתו קפצה על חותנתו, אמרה לה להפסיק ו"סגרה אותה עם הידיים". כשראה שאשתו השתלטה על חותנתו נכנס לחדר העבודה ונסגר בתוכו. אחרי מספר דקות יצא מהחדר וראה שהנשים עזבו את הדירה ונסע לכיוון תחנת משטרת מרחב יפתח כדי להתלונן על תקיפה. זאת, כיוון שלדבריו התחנה מוכרת לו מתקופה שגר בקרבתה. בדרך לתחנה התקשר אליו שוטר והוא קבע להיפגש איתו בבית החולים איכילוב. בעדותו סיפר הנאשם כי יחסיו עם אשתו ידעו עליות ומורדות, אך יחסיו עם חותנתו גרועים ("מהיום הראשון היא שנאה אותי"). היחסים עם אחותו שהיו מצוינים בעבר התקלקלו לדבריו מאז שפגש את אשתו שמספרת לאחותו על כל ריב ביניהם.

15. לשאלת החוקר אם "נגע" בחותנתו, השיב הנאשם שהדף אותה מהדלת כדי שתצא מהבית - כיוון שהיא נמוכה, פגע בפניה וגרם לה לדימום שהוא חושב שמקורו בשפה. הנאשם הכחיש כי "נגע בה בעוד צורה" או באופן ספציפי שסובב את ידה. הנאשם הזכיר בהקשר זה שבעת העימות עם חותנתו החזיק בידו את בתו, ואמר שאולי תפס את ידה כדי שתפסיק להכות אותו באגרופים. לשאלת החוקר: "מחומר החקירה עולה שנתת לחמותך מספר אגרופים בפנים" השיב הנאשם: "ממש לא. אני הדפתי אותה שתצא מהדירה. אין לה שום זכות לבוא אלינו הביתה. זאת הסגת גבול נקודה". הנאשם העלה כאפשרות שחבלות בידה של חותנתו נגרמו כתוצאה מכך שהדף את ניסיונה להכותו באגרופים. לטענתו, לא תקף איש אלא התגונן במסגרת הגנה עצמית. לדבריו, אינו זוכר שאמר לחותנתו: "בואי, אני אפרק אותך" ולא אמר לה את המילים: "אני אחסל אותך", אך הוא חושב שהיא אמרה לו: "אני אחסל אותך", "אני אפרק אותך". לסיכום אמר הנאשם לחוקר: "אני פעלתי מתוך הגנה עצמית. חמתי תקפה אותי פיזית בכוחניות. היא השתוללה עם אגרופים לעברי. פגעה בי. שרטה אותי בפנים וביד. כל זאת כשהתינוקת שלי נמצאת על הידיים שלי. פשוט פעולה ללא רחמים. נאלצתי להדוף אותה עם יד ימין בשביל שתחדול ממעשיה. בכך פגעתי בפניה". הנאשם שלל את האפשרות שהעלה החוקר שלפיה הוא שגרם את השריטות בפניו שלו.

16. את עדותו הראשית בבית המשפט פתח הנאשם בתיאור היכרותו עם אשתו שעמה נישא בנישואין ראשונים בגיל 39 אחרי חיי רווקות ממושכים, ואת תחושתו כי אשתו ניסתה לכבול אותו ולסרסו (באופן מטאפורי). הנאשם תיאר את מערכת היחסים עם אשתו ככזו שאופיינה מראשיתה במאבקי כוח בלתי פוסקים. את חותנתו תיאר הנאשם כאישה דומיננטית מאד בביתה שהייתה ביקורתית כלפיו והתנגדה לחתונתם שלו ושל בתה. לדבריו, חותנתו הרבתה לבקר בדירה של אשתו ו"לנהל להם את החיים" והוא היה צריך "לרדת על 4" כך שהיה "תחת משטר של שתי נשים כוחניות" כאשר חותנתו תמיד מצדדת באשתו בוויכוחים ביניהם. עוד ציין כי אשתו הרשתה רק לחותנתו לשמור על ילדיהם (לאחר

התקרית נולד לנאשם ולאשתו ילד נוסף). הנאשם תיאר את יחסיו עם אחותו כ"ממש לא טובים".

17. בהמשך עדותו הראשית סיפר הנאשם כי בוקר האירוע נושא כתב האישום נפתח בסדרת הודעות אימייל, מסרונים והודעות ווטסאפ מאיימות ששלחה לו אשתו. מהר מאד חסם את האפשרות של אשתו לשלוח אליו הודעות, ואז התקשרה אליו לטענתו חותנתו ואיימה עליו שאם לא יאפשר לאשתו לשלוח אליו הודעות היא תתקשר למשטרה כי היא ובתה חרדות לגורל הילדה. אז פתח מחדש את האפשרות לקבלת הודעות מאשתו, ולדבריו "ההטרדות המשיכו", אך גם הוא ענה "בצורה לא יפה". לטענתו, במהלך היום אשתו הלכה וחזרה מהבית לעבודה שלוש פעמים, וזאת כיוון שאינה סומכת עליו. לדבריו, שלח לאשתו תמונה המוכיחה כי הוא מטפל היטב בבתם ובשעה 12:00 או 13:00 אשתו חזרה הביתה והשכיבה את בתם לישון.

18. הנאשם המשיך וסיפר בעדותו הראשית כי לקראת השעה 15:00 התעוררו הוא ובתו בבהלה למשמע "בוקסים ובעיטות בדלת" והבת החלה לבכות. כשפתח את הדלת ראה מאחוריה את חותנתו, קצת מאחוריה את אשתו ומאחוריהן את אחותו (הוא הופתע מנוכחותה כי היה זה ביקורה הראשון בדירה). לטענתו, מייד עם פתיחת הדלת הנחיתה חותנתו אגרופים בפרצופו וגרמה לשריטות בפניו. זאת, כאשר בידו השמאלית הוא מחזיק את בתו. בידו הימנית הוא ניסה להתגונן בפני חותנתו והדף אותה באמצעות מכה עם כרית כף היד שפגעה בין אפה לשפה העליונה שלה כיוון שהיא נמוכה ממנו בהרבה. לטענתו, כל פעולתו הייתה מתוך הגנה עצמית והוא כלל לא התכוון לחבול בחותנתו. לטענתו, אחותו לקחה ממנו את בתו לבקשתו על מנת שלא תפול לארץ. לאחר שאחותו הלכה, הסתערה עליו חותנתו באגרופים חזקים בראש ושרטה אותו בידו והוא נמנע מלהגיב. לטענתו, החותנת חדלה להכות אותו רק כשאשתו תפסה אותה ומנעה ממנה להמשיך בכך.

19. לטענת הנאשם, לפי מה שלמד בסדנה שבה השתתף בעבר החליט להתנתק מהסיטואציה האלימה ועזב את המקום. לטענתו, נסע לכיוון תחנת מרחב יפתח של משטרת ישראל כדי להתלונן על תקיפתו. כשהיה בדרך, התקשר אליו שוטר ואמר לו שהוא דרוש לחקירה והוא קבע לפגוש אותו בבית החולים איכילוב "כי השריטות שרפו לו".

20. את החקירה הנגדית פתח התובע בהקדמה ארוכה שבה עסק בבחינת מערכת היחסים הכללית בין הנאשם לאשתו - את מערכת יחסים זו ניתן לסכם לפי דבריו של הנאשם בכך שמדובר בזוג פרוד שחי חלק מן השבוע תחת קורת גג אחת ומקיים משק בית משותף ויחסי מין. החקירה הנגדית התאפיינה בעימות בין התובע לנאשם ובשפה מתריסה וצינית מצדו של הנאשם.

21. בהמשך החקירה הנגדית אמר הנאשם כי אשתו הזמינה את אמה לדירתם כחלק מכך שהשתמשה בה כ"רוטוויילר של המשפחה". את אשתו תיאר כמי שנתקפת בהתקפי זעם והיא וחותנתו "חרדתיות בטירוף". את סירובו להכניס את חותנתו הסביר בכך ש"לא רוצה שתגיד לי למה אתה ככה ולמה אתה ככה. תשובה - ככה. דירה שלי. לא רוצה"[31]. לשאלה אם היה עצבני וכעוס על כך שחותנתו הגיעה

לדירה השיב הנאשם כי הצירוף של קימה מוקדמת, אשתו ששולחת לו הודעות טקסט ללא הפסק בכל כלי המדיה הקיימים והטיפול בתינוקת שבוכה ועושה את צרכיה היה קשה וכל אדם היה מאבד את סבלנותו[32]. לטענתו, האימיילים מאשתו כללו איומים שונים וגם העובדה שאשתו הגיעה 3 פעמים באותו יום הביתה הייתה מעשה פוגעני שהעיד על כך שאין היא סומכת עליו שיצליח לטפל בביתם. לטענתו, היא גם הקדימה ובאה ב-14:30 במקום בשלוש. לטענתו, כשהגיעה חותנתו עדיין ישנו הוא ובתו. רק כאשר הגיעה למקום אשתו ובעטה בדלת התעוררו והוא ניגש לפתוח את הדלת. לדבריו, לא ראה מקום להזמין את המשטרה בגלל ריב משפחתי ולאחר האירוע אף התנצל בפני חותנתו על אף העובדה שהוא רואה במעשיו הגנה עצמית. מחקירתו הנגדית של הנאשם קשה היה להבין מה התרחש בדיוק והיכן - האם בתוך הדירה או על מפתן הדלת. לדברי הנאשם: "היה מאבק על הדלת כי ניסיתי להוציא אותה בכוח והצמדתי אותה למשקוף. לא היה קטע שאני סוגר עליה את הדלת. זה היה המציאה. אני מוציא אותה החוצה... והיא מתפרעת ונותנת לי בעיטות, ואז היא שרטה אותי בפנים. זה פרא אדם 1.50 מטר"[33]. לדבריו, לא הצליח להוציא את חותנתו מהדירה. לטענתו, מייד כשפתח את הדלת הסתערה החותנת באגרופים וכדי לעצור את שטף המכות הושיט את ידו קדימה ופגע בפניה עם כרית כף ידו. היא נהדפה. בתו החלה להחליק מידו ואשתו לקחה אותה ממנו. אשתו וחותנתו הצליחו להיכנס כמטר פנימה. המאבק נמשך עוד כדקה על מפתן הדלת כאשר לטענתו חותנתו המשיכה לבעוט ולהכות באגרופים[34]. הנאשם טען כי אשתו לא משכה בחולצתו אלא דווקא תפסה את אמה כדי שתפסיק להכותו.

קביעת העובדות

22. על בסיס הראיות שפרשתי לעיל אני קובע את העובדות הבאות (קביעת העובדות נעשתה בהתאם לנטל ההוכחה במשפט הפלילי המחייב כי התביעה תוכיח כל עובדה ברמה שמעבר לכל ספק סביר. כלומר, בכל מקרה שנותר ספק סביר בנקודה מסוימת קבעתי את העובדות המטיבות עם הנאשם):

א. ביום האירוע נשאר הנאשם בביתו לשמור על בתו התינוקת בעוד אשתו יצאה לעבודה. עובדות אלה אינן שנויות במחלוקת.

ב. מן הבוקר היו חילופי דברים לא נעימים בין הנאשם לבין אשתו בהודעות טקסט באמצעי תקשורת שונים והנאשם חסם את האפשרות של אשתו לשלוח אליו הודעות. עובדות אלה אינן שנויות במחלוקת.

ג. מעט לפני השעה 9:30 בבוקר התנהלו שתי שיחות טלפון קצרות ולא נעימות בין הנאשם לחותנתו שבהן איימה החותנת להזמין את המשטרה לביתו של הנאשם אם ישאיר על כנה את חסימת התקשורת עם אשתו. זאת אני קובע על בסיס עדותו של הנאשם, על בסיס הודעות הטקסט ששלח לאשתו באותו בוקר ועל בסיס רישום השיחות שהגיש.

ד. בעקבות שיחות הטלפון הלא נעימות עם חותנתו הבהיר הנאשם באופן חד משמעי לאשתו כי לא יאפשר לחותנתו להיכנס לביתם אחר הצהריים ושכניסותה תהווה הסגת גבול. אשתו של הנאשם סירבה להעביר מסר זה לאמה והודיעה לנאשם כי עליו להעביר את המסר לחותנתו בעצמו "ולשאת בתוצאות". זאת אני קובע על בסיס הודעות הטקסט שהוגשו.

ה. במסגרת ההסכמות הזוגיות שבין הנאשם לאשתו יכול היה כל אחד מהם להטיל וטו על כניסתו של אדם זר לביתם (אינני מייחס חשיבות בהקשר זה לכך שהנאשם הוא ששילם ככל הנראה את שכר הדירה). זאת אני קובע על בסיס עדותו של הנאשם והמסר החד משמעי שהעביר לאשתו בהודעות הטקסט שלפיו לא יתיר את כניסת חותנתו לדירה ושם תיכנס תהיה בכך הסגת גבול, ועל בסיס תגובתה של אשתו שאם אמה לא תכנס לדירה גם אמו של הנאשם לא תכנס לדירה, ועל כך שבשום שלב לא כתבה או אמרה שדי בהסכמתה שלה לשם התרת כניסת אמה לדירה. כמו כן הסתמכתי בקביעת עובדה זו במידה מסוימת גם על דבריה של אשת הנאשם בחקירתה הנגדית שלפיהם אין די בכך שהנאשם הסכים לכניסת מתקין מצלמות לדירתם, כיוון שנדרשת גם הסכמתה. לעניין זה לא נתתי משקל מכריע בהכרעה כיוון שיתכן שההתנגדות הייתה קשורה גם בכך שהתקנת המצלמות תביא לפגיעה בפרטיות.

ו. אשת הנאשם עבדה ביום האירוע במרחק של עד רבע שעה נסיעה מביתה, אמה הגיעה בנסיעה של שעה וחצי בתחבורה ציבורית מרחובות לבית הזוג בצפון תל אביב, ואחותו של הנאשם התגוררה במרחק 5 דקות הליכה מבית הזוג. עובדות אלה אינן שנויות במחלוקת.

ז. לנוכח העובדות שבסעיף ו' לעיל ולאור התשובות של חותנתו של הנאשם לשאלות הסניגור מדוע לא הגיעה במונית ומדוע לא התקשרה למטרה, אני דוחה את טענות אשתו של הנאשם ואמה שלפיהן מעשיהן באותו יום הונעו מדאגה רבה לגורלה של בתם של הנאשם ואשתו. אילו היה מדובר במצב חירום מבחינתן אין ספק שלא היו בוחרות בפתרון הארוך ביותר בזמן והוא שהחותנת תבוא בתוך שעה וחצי במקום שתי החלופות הקצרות בהרבה בזמן. זה המקום לציין כי הדרישה מן הנאשם שיספק הוכחות בזמן אמת לכך שהוא מטפל כיאות בבתו, דרישה שהביאה אותו לשלוח לאשתו תמונה של ילדתו אוכלת, כמו גם ביקוריה של אשת הנאשם בבית במהלך יום העבודה (והאופן שבו הוצגו הדברים במשפט על ידי אשת הנאשם ועל ידי חותנתו) יצרו תחושה של חוסר אמון פוגעני מצד אשת הנאשם וחותנתו כלפי הנאשם שהוצג כשמרטף זר שהאמון בו מוגבל.

ח. חותנתו של הנאשם הגיעה לדירת הנאשם ואשתו בסביבות השעה 15:00 ודפקה בדלת בחוזקה, אך הנאשם לא פתח לה את הדלת. עובדות אלה אינן שנויות במחלוקת.

ט. כאשר פתח לבסוף הנאשם את דלת דירתו (לאחר שאחות של אשתו יצרה איתו קשר וביקשה שיעשה כן) הוא החזיק בידו השמאלית את בתו התינוקת ומצדה השני של הדלת נצבו חותנתו,

אשתו ואחותו. בעניין זה התאמת הגרסאות של הנאשם, אשתו ואחותו מביאה אותי להעדיף גרסה זו על גרסת החותנת שלפיה בתחילה עמדה לבדה מול הנאשם ובדיוק ברגע שחבט בפניה הגיעו למקום אשתו ואחותו. כך גם טענה החותנת אשר ליד שבה אחז הנאשם את התינוקת.

י. על בסיס הדברים שאמרה אשתו של הנאשם לשוטר שהגיע למקום לאחר התקרית אני קובע כי בעת שנפתחה הדלת צעק הנאשם כי אינו מסכים לכניסת חותנתו לדירה.

י"א. הנאשם ניסה למנוע את כניסת הנשים לדירה בדחיפת הדלת לכיוון והן ניסו להיכנס בכוח. עובדות אלה אינן שנויות במחלוקת.

י"ב. על בסיס עדות החותנת אני קובע כי מיד כשנפתחה הדלת ניסתה להיכנס בכוח ולקחת מידו של הנאשם את בתו-נכדתה. זאת, אף על פי שלא הייתה כל הצדקה שתיקח את התינוקת מאביה ואף על פי שברור מן העובדות שפירטתי לעיל, שבניגוד לטענתה בעדותה בפניי, היא הייתה מודעת היטב לכך שהנאשם מתנגד נחרצות לעצם כניסתה לדירתו. אני דוחה לחלוטין את טענתה כי ראתה בעצם פתיחת הדלת משום הזמנה להיכנס לדירה. על בסיס עדות זו אני קובע כי הנאשם ניסה להדוף את החותנת מהדירה במכה לחזה ובסגירת הדלת בכוח ויתכן אף שהיא נלחצה בין הדלת למשקוף. על בסיס עדותה של החותנת אני קובע כי בתגובה לניסיונו של הנאשם למנוע את כניסתה לדירה היא שרטה אותו שריטות משמעותיות בפניו. בהתחשב בכך שהנאשם גבוה בהרבה מחותנתו אין ספק כי פגיעתה דווקא בפניו לא הייתה מקרית. הנאשם הגיב לשריטתו בפנים במכה בפניה של החותנת שפגעה בין האף לשפה וגרמה לה לדימום. אף על פי שלנוכח הדברים שאמרו שלוש הנשים לשוטר שהגיע לדירה קיים סיכוי גבוה שמדובר במכת אגרוף, איני יכול לשלול את האפשרות שהנאשם חבט בפניה של חותנתו בכרית כף היד. זאת, לנוכח עדותו של הנאשם, לנוכח הקושי להבחין בשעת ההתרחשות בצורה המדויקת של היד (הנאשם הדגים מכה בכרית כף היד באופן שאני סבור שבשעת אמת היו יכולות העדות לסבור שמדובר במכת אגרוף), ולנוכח עדות אחותו של הנאשם במשפט שלפיה לא ראתה אם מדובר במכה באגרוף או ביד פתוחה. על בסיס כלל העדויות אני קובע כי מעשיו של הנאשם בתקרית נושא כתב האישום כונו למנוע את כניסת החותנת לדירתו ולא נעשו בשל עוינות כללית כלפיה ורצון לפגוע בה.

י"ג. לאור המסמכים הרפואיים והתמונות שהוגשו אני קובע שלנאשם ולחותנתו נגרמו חבלות בסדר גודל דומה בעיקר בפנים (חתך בתחתית האף לחותנת ושריטות משמעותיות לנאשם) ובידיים ולחותנת גם בחזה. לנוכח החבלות על גופה של החותנת ועל גופו של הנאשם נראה כי ההתגוששות ביניהם לא התמצתה באמור לעיל, אך לא ניתן לקבוע בדיוק את אשר התרחש. דברים אלה נכונים אשר לטענה של החותנת כי הנאשם תפס את ידה ועיקם אותה, שהיא אולי ביטוי לניסיון של הנאשם למנוע ממנה להכות או לקחת ממנו בכוח את בתו. הדברים נכונים גם בקשר לטענות של שני הצדדים זה נגד זה על מתן מכות נוספות. הראיות שנשמעו בפניי ובעיקר הדברים שנאמרו לשוטר ועדות האחיות שהיא לכאורה הניטרלית ביותר, מביאים לכך שלא ניתן

לקבוע ממצאים לחובת הנאשם בעניין זה מעבר לכל ספק סביר. כמו כן, לא ניתן לבסס ממצא חד משמעי אודות טענת החותנת כי הנאשם איים לרצוח אותה, שהרי בתה העידה כי אמר לאמה במהלך ההתגוששות ביניהם: "בואי גמדה מסריחה, אני אראה לך מה זה", ואילו אחותו של הנאשם העידה שלא שמעה איום כלשהו.

הכרעה משפטית

23. אין מחלוקת בין הצדדים על כך שהנאשם הפעיל כוח נגד חותנתו וגרם לה לחבלות. עם זאת, ההגנה טוענת שמעשיו של הנאשם נעשו כהגנה עצמית ומכוח זכותו להפעיל כוח סביר להוצאתו של מי שהסיג גבול בדירתו. עוד טוענת ההגנה כי הנאשם הופלה לרעה לעומת חותנתו בכך שהועמד לדין בגין התקרית ביניהם ושאפליה זו מקימה לו הגנה מן הצדק מפני העמדתו לדין.

24. תיק זה שבבסיסו מערכת יחסים עכורה בין בני זוג המתגוררים יחד מעלה שאלה משפטיות מורכבת אודות זכות הכניסה של צד ג' לדירה שבה גרים בני זוג. בנקודה זו אדון על בסיס ההנחה שהנאשם ואשתו החזיקו בדירה במשותף אף על פי שהנאשם הוא ששילם את דמי השכירות. לעניין זה חשובות הוראותיו של חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969 בעניין שיתוף במקרקעין:

27. בעלות משותפת במקרקעין

מקרקעין שהם של כמה בעלים,
בעלות של כל אחד מהם לפי חלקו מתפשטת בכל אתר ואתר שבמקרקעין ואין לשום שותף חלק מסוים בהם.

28. שיעור חלקו של שותף

חלקיהם של כל אחד מהשותפים במקרקעין, חזקה שהם שווים.

29. הסכם שיתוף

(א) הסכם בין השותפים בדבר ניהול המקרקעין המשותפים והשימוש בהם ובדבר זכויותיהם וחובותיהם בכל הנוגע למקרקעין (להלן - הסכם שיתוף) ניתן לרישום, וכוחו יפה גם כלפי אדם שנעשה שותף לאחר מכן וכל אדם אחר.

(ב) באין הוראות אחרות בהסכם שיתוף יחולו הוראות סעיפים 30 עד 36.

30. ניהול ושימוש

(א) בעלי רוב החלקים במקרקעין המשותפים רשאים לקבוע כל דבר הנוגע לניהול הרגיל של המקרקעין ושימוש הרגיל בהם.

(ב) שותף הרואה עצמו מקופח מקביעה לפי סעיף קטן (א) רשאי לפנות לבית המשפט בבקשת הוראות, ובית המשפט יחליט כפי שנראה לו צודק ויעיל בנסיבות הענין.

(ג) דבר החורג מניהול או משימוש רגילים טעון הסכמת כל השותפים.

31. זכותו של שותף יחיד

(א) באין קביעה אחרת לפי סעיף 30, רשאי כל שותף, בלי הסכמת יתר השותפים -

(1) להשתמש במקרקעין המשותפים שימוש סביר, ובלבד שלא ימנע שימוש כזה משותף אחר;

(2) לעשות כל פעולה דחופה ובלתי צפויה מראש הדרושה להחזקתם התקינה של המקרקעין ולניהולם;

(3) לעשות כל דבר הדרוש באופן סביר למניעת נזק העלול להיגרם למקרקעין ולהגנת הבעלות וההחזקה בהם.

(ב) עשה שותף כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך לשותפים האחרים ככל האפשר בהקדם.

25. השאלה האם יכול אחד משני השותפים היחידים בבעלות על מקרקעין להטיל וטו על כניסתו לביקור במקרקעין של צד ג' שהשותף האחר מתיר את כניסתו אינה שאלה פשוטה ונראה כי אין מקום או צורך לתת לה תשובה כללית במסגרת פסק דין זה. יתכן גם כי לשאלה זו עשויות להיות תשובות שונות בסיטואציות שונות. כך למשל קשה לקבל כשימוש סביר בדירה כניסה של אחד מבני הזוג לדירה עם המאהבת או המאהב שלו או שלה כאשר בן הזוג האחר נמצא בדירה ומתנגד לכניסה. לנוכח העובדה שבמקרה שבפני צד ג' הוא קרוב משפחה שאחד מבני הזוג מעוניין בכניסתו אצין כי בע"א 304/72 **מנחם ביאלר נ' משה ביאלר** (1973) נקבע כי כאשר בני זוג שהם בעלים במשותף מתירים לבן בגיר להתגורר בדירתם, די בכך שאחד מהם משנה את דעתו כדי שיהיה על הבן לעזוב את הדירה.

26. אני סבור שבמקרה שבפני לא הייתה לחותנת זכות כניסה לדירה על אף רצונה של בתה שתיכנס אליה. לכך שני טעמים עיקריים - האחד כללי והשני ספציפי. הטעם הראשון הוא שכמפורט בפסקה 22(ה) לעיל, הראיות מצביעות על כך שבין בני הזוג שררה הסכמה כי לכל אחד מהם זכות להטיל וטו על כניסתו של צד ג' לדירה (וראו הערתי לעיל בענין זכותו של הנאשם ליהנות מקיומו של ספק סביר בקשר לכל אחת מן העובדות). כלומר, בהתאם להוראות סעיף 30(א) לחוק המקרקעין המאפשר לבעלים לקבוע את כללי השימוש במקרקעין קבעו בני הזוג כי באופן רגיל יכול כל אחד מהם להטיל וטו על כניסת צד ג' לדירה. לפי הוראות סעיף 30(ג) לחוק המקרקעין הסכמה זו יכולים היו בני הזוג לשנות רק בהסכמה משותפת. מכאן שדי היה בהתנגדותו המובהקת של הנאשם לכניסתה של החותנת כדי שכניסתה תוגדר כהסגת גבול.

27. הטעם האחר נוגע ספציפית לזכות הכניסה של החותנת ביום האירוע. גם אם באופן רגיל הכנסת הורה של אחד מבני הזוג לדירה היא בגדר שימוש סביר בדירה, הרי שהכנסת חותנתו של הנאשם לדירה על ידי

אשתו בסיטואציה שנוצרה הייתה בגדר שימוש בלתי סביר בדירה. כאמור לעיל, על בסיס הראיות קבעתי כי הנאשם נשאר ביום האירוע בביתו לשמור על בתו התינוקת ובשעה 9:30 ניהל שיחת טלפון לא נעימה עם חותנתו שבעקבותיה הודיע לאשתו באופן נחרץ ביותר כי לא יתיר את כניסת חותנתו לדירה ויראה בכניסתה הסגת גבול. גם אם אין הוכחה לכך שאשתו של הנאשם הודיעה על כך לחותנתו, אין ספק כי החותנת הייתה ערה למתיחות הרבה שהייתה לאורכו של אותו יום בין בתה לחתנה, שהרי לטענתה מתיחות זו עמדה בבסיס חרדתה למתרחש בדירה (חרדה שאמיתותה לפי מה שקבעתי לעיל מוטלת בספק). לנוכח הראיות אין כל ספק שהחותנת הייתה מודעת גם לעצמת התנגדותו של הנאשם לכניסתה לדירה שבאה לידי ביטוי בכך שסירב לפתוח לה את הדלת, וכפי שקבעתי גם צעק שאין הוא מסכים לכניסתה. ניסיון הכניסה בכוח של החותנת לדירה וניסיונה מיד כשנפתחה הדלת לקחת את נכדתה מידי של אביה היו מעשים תוקפניים ופרובוקציות מובהקות שברור היה שיסלימו את הסיטואציה, ולכן תכליתו של חוק המקרקעין בכל הנוגע לבעלים במשותף שוללת פרשנות משפטית שתכשיר אותם (בהתחשב בכך שמדובר בערעור מערכת יחסים זוגית אולי יש אף מקום ללמוד דרך אנלוגיה מפסיקת בתי המשפט לענייני משפחה בעניין חובת בן הזוג להבטיח לזוגתו קיומו של "מדור שקט ושלו" - ראו למשל בעניין זה ע"א 4480/93 פלוני נ' פלונית (1994)).

28. הואיל ואני סבור כי בנסיבות הספציפיות של המקרה הייתה כניסתה של חותנתו של הנאשם לדירתו בגדר הסגת גבול וכאמור לעיל קבעתי כי כל מעשיו של הנאשם נעשו כחלק מניסיונו למנוע את כניסת החותנת לדירה ולא בכוונה לפגוע בה על רקע טינתו כלפיה, יש מקום לבחון את מעשיו של הנאשם באספקלריה של סעיף 18(א) לחוק המקרקעין הקובע:

18. שימוש בכוח נגדהסגת גבול

(א)
מחזיק במקרקעין כדין רשאי להשתמש בכוח במידה סבירה כדי למנוע הסגת גבול ואשליטתו בהם שלא כדין.

29. לנוכח האמור לעיל, היסוד היחיד המצריך בחינה נוספת הוא היסוד של "במידה סבירה". אני סבור כי דחיפת החותנת בחזה ובאמצעות הדלת (בין אם נדחקה למשקוף ובין אם לאו) היו מעשים סבירים במובהק בהקשר זה. מעשהו היחיד של הנאשם המעורר שאלה בעניין זה היא החבטה שחבט בפרצופה של חותנתו כתגובה לכך ששרטה אותו בפניו בניסיונה לפלס את דרכה לתוך הדירה. אזכיר בהקשר זה כי קבעתי שלא הוכח מעבר לכל ספק סביר כי מדובר היה במכת אגרוף ולא ניתן לשלול את האפשרות כי מדובר במכה באמצעות כרית כף היד. לשאלת סבירותה של החבטה אתיחס בהמשך כיוון שהיא משותפת גם להכרעה בטענת ההגנה העצמית שהעלה הנאשם.

30. חשיבות הקביעה אם פעל הנאשם בהתאם להוראות סעיף 18(א) לחוק המקרקעין היא לקביעת אחריותו לעבירה של תקיפת זקן הקבועה בסעיף 368 לחוק העונשין. כפי שסוכם הדברים בע"פ (תל אביב) 521/91 איתן כוכבי נ' מדינת ישראל (1993): "אם פעל נאשם בעבירה במשפט פלילי במסגרת הסמכות, או הזכות, הקנויה לו על פי הדין הכללי: בין הפלילי ובין האזרחי: אין פעולותיו או

מעשיו מתבצעים ש'לא כדין', ויסוד אי החוקיות נשמט כליל ממרכיבי המעשה". אמנם סעיף 368 אינו כולל בתוכו מפורשות את הרכיב "שלא כדין" הכלול בהגדרת "תקיפה סתם" שבסעיף 379 לחוק העונשין, אך אין ספק שיש לפרשו ככולל רכיב זה, שהרי סעיף 368 עוסק בנסיבות מחמירות של עבירת התקיפה וככזה הוא נשען על הגדרת התקיפה בסעיף 378 לחוק ועל סעיף 379 הקובע: "התוקף שלא כדין את חברו, דינו - מאסר שנתיים, והוא אם לא נקבע בחוק זה עונש אחר לעבירה זו מחמת נסיבותיה" (דוגמאות למקרים אחרים שבהם התבסס זכיו מעבירת תקיפה על הזכות לסעד עצמי הקבועה בחוק המקרקעין ראו למשל: בת"פ (קריות) 1027/04 **מדינת ישראל נ' אלעזר בוטבול** (2005), ת"פ (כפר סבא) 2446/08 **מדינת ישראל נ' אהרן גדסי** (2012) ות"פ (תל אביב) 10196-02-16 **מדינת ישראל נ' פלוני** (2017)).

31. כפי שקבעתי לעיל, העובדות מצביעות על כך שמעשיו של הנאשם נעשו בתגובה למעשים תוקפניים ופרובוקטיביים של חותנתו שניסתה להיכנס בכוח לדירתו על אף התנגדותו. דחיפתה של החותנת בחזה ובאמצעות הדלת נעשו כפי שקבעתי לעיל בניסיון להודפה אל מחוץ לדירה ובוודאי היו סבירים בנסיבות העניין ולכן הם חוסים תחת סעיף 18(א) לחוק המקרקעין. המעשה היחיד שסבירותו מוטלת בספק היא המכה שחבט הנאשם באמצעות כרית כף ידו בפניה של חותנתו ואשר גרמה לה לדימום מתחתית אפה. בהקשר זה יש לזכור כי קבעתי שמעשהו של הנאשם נעשה בתגובה לכך שחותנתו שלחה את ידיה אל פניו ושרטה אותו שריטת משמעותית שחומרתן נראית כדומה לפצע שנגרם לה כתוצאה מן החבטה שחבט הנאשם בפניה.

32. הנאשם טען שמעשהו חוסה תחת סייג ההגנה העצמית שבסעיף 34 לחוק העונשין אשר קובע כי "לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו; ואולם, אין אדם פועל תוך הגנה עצמית מקום שהביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים". על כך יש להוסיף כי סעיף 34ט"ז לחוק העונשין קובע כי ההוראות שבסעיף 34 "לא יחולו כאשר המעשה לא היה סביר בנסיבות הענין לשם מניעת הפגיעה".

33. החוק קובע אם כן חמישה תנאים לתחולתו של סייג ההגנה העצמית שניתן לנסחם כתנאים חיוביים (כלומר, שהתקיימותם הוא תנאי לתחולת הסייג) ותנאי שלילי אחד (כלומר, שאי התקיימותו הוא תנאי לתחולת הסייג). התנאים שניתן לנסחם בלשון חיוב הם: (1) קיומה של תקיפה שלא כדין. (2) קיומה של סכנה מוחשית לפגיעה. (3) קיומו של הכרח לביצוע מעשה ההתגוננות. (4) קיומו של הכרח לביצוע מיידי של המעשה. (5) על המעשה להיות מעשה סביר לשם מניעת הפגיעה. בצד תנאים חיוביים אלה נקבע תנאי שלילי אחד והוא שהסייג לא יחול במקרה שבו מי שטוען לקיומו הוא שגרם בהתנהגותו הפסולה לכך שהותקף והוא צפה את אופן התפתחות הדברים (להסבר מפורט של ששת התנאים ראו: **ע"פ 4191/05 ארנולד אלטגאוז נ' מדינת ישראל** (2006)).

34. אשר לדרישת נחיצות המעשה נקבע בפסיקה כי ככלל חלה על המותקף חובת נסיגה ואין הוא יכול

ליהנות מסייג ההגנה העצמית אם בחר להתגונן באופן אלים מפני תקיפתו אם עמדה בפניו חלופה אפקטיבית של נסיגה ממקום הקטטה. עם זאת, המשפט הישראלי ירש מן המשפט המקובל את הכלל שאין אדם חייב לסגת מביתו לשם עמידה בתנאי סייג ההגנה העצמית. בע"פ 5266/05 **בוריס זלנצקי נ' מדינת ישראל** (2007) הביעה השופטת עדנה ארבל עמדה נגד קיומו של החרג הנוגע לחובת נסיגה מבית מגורים, אך מדובר היה בדעת יחיד באותו פסק דין ושופטי הרוב השאירו סוגיה זו בצריך עיון. כך או כך, במקרה שבפניי, הואיל וקבעתי שמעשיו של הנאשם נעשו על מפתן דירתו של הנאשם ונועדו למנוע את כניסתה של חותנתו לדירה וחוסים לכאורה תחת הזכות המוקנית לבעל מקרקעין בסעיף 18(א) לחוק המקרקעין, אינני סבור כי הייתה לנאשם במקרה זה חובת נסיגה. טענה כי התקיימה במקרה זה חובת נסיגה הייתה מרוקנת מתוכן את הזכות למנוע הסגת גבול הקבועה בחוק המקרקעין.

35. הואיל וקבעתי שמותר היה לנאשם למנוע את כניסת חותנתו אל הדירה ואף להודפה בחזה ובאמצעות הדלת כדי למנוע הסגת גבולו, הרי שהנאשם לא הביא בהתנהגות פסולה לתקיפתו על ידי החותנת ששרטה אותו בפניו. לעומת זאת, הואיל וקבעתי שלחותנת לא הייתה זכות להיכנס לדירה, הרי שניסיונה להיכנס בכוח לדירה ולקחת בכוח מידי של הנאשם את בתו היו מעשים תוקפניים ובלתי חוקיים, וגרימת שריטות משמעותיות בפניו של הנאשם שניסה למנוע את כניסתה לדירה הייתה בגדר תקיפתו שלא כדין של הנאשם שהיה רשאי להתגונן בפניה. זה המקום לציין כי הואיל וזירת ההתרחשות הייתה דירתם של הנאשם ושל אשתו ולא דירת חותנתו, בוודאי חלה חובת נסיגה על החותנת ודי בכך לכאורה כדי למנוע ממנה ליהנות מסייג ההגנה העצמית. בהקשר זה אציין שוב שבהתחשב בכך שהנאשם גבוה בהרבה מחותנתו, נראה כי פגיעתה בפניו של הנאשם ושריטתו דווקא שם הייתה מעשה מכוון. השריטות ששרטה החותנת בפניו של הנאשם במכוון מלמדות כי אמנם נשקפה סכנה מוחשית שהיא תמשיך ותפגע בנאשם אם לא יגרום לה לחדול ממעשיה, ובנסיבות העניין של שני אנשים הנמצאים במרחק כה קצר ביניהם הייתה החבטה שחבט הנאשם בפניה של המתלוננת הכרחית לשם מניעת המשך תקיפתו על ידה. הואיל ונראה שחבטה זו היא שגרמה לחותנת להפסיק לשרוט את הנאשם בפניו יש לקבוע כי היא הייתה נדרשת באופן מיידי לשם מניעת התקיפה.

36. בנסיבות העניין אני קובע שהחבטה בפניה של החותנת (שלפי מה שקבעתי נעשתה באמצעות כרית כף ידו של הנאשם) כדי לגרום לה להפסיק לשרוט את הנאשם בפניו הייתה מעשה סביר בנסיבות העניין. העובדה שהחבלות שנחבלה החותנת אינן נראות חמורות יותר מאלה שנחבל הנאשם רק מחזקות את הקביעה כי מדובר היה במעשה סביר בנסיבות העניין.

37. לנוכח האמור לעיל, אני קובע כי עומד לנאשם סייג ההגנה העצמית לעניין החבטה בפניה של החותנת. קביעה משפטית זו מבוססת על כך שלפי סעיף 34כ"ב(ב) לחוק העונשין על הנאשם לעורר ספק סביר בלבד שמא עומד לו סייג לאחריות הפלילית.

38. סיכום הדברים עד כאן הוא שלחותנת לא הייתה זכות להיכנס לדירתו של הנאשם ולנאשם מותר היה לנסות למנוע את כניסתה בדחיפתה בחזה ובאמצעות הדלת, שהיו מעשים סבירים בנסיבות העניין

התואמים את הוראות סעיף 18(א) לחוק המקרקעין ולכן ביצועם אינו מהווה תקיפה שלא כדין (יתכן שניתן היה גם לדון בהם ולהצדיקם במסגרת סייג ההגנה העצמית). כמו כן, עומד לנאשם סייג ההגנה עצמית לאחריות הפלילית לכך שלאחר ששרטה אותו בפניו חבט הנאשם באמצעות כרית כף ידו בפניה של החותנת כדי לגרום לה להפסיק לתקוף אותו.

39. למעלה מן הצורך אציין שגם אילו סברתי שהחבטה בפניה של החותנת חרגה מן הסביר בנסיבות העניין, הייתי מקבל את טענתו החלופית של הסניגור שלנוכח הדמיון בחבלות שנחבלו שני הצדדים והיעדר כל הצדק סביר למעשיה של החותנת, אי העמדתה של החותנת לדין בגין תקיפתו של הנאשם מקימה לנאשם הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית לעניין החבטה בפניה של החותנת. בהקשר זה אזכיר כי כאמור לעיל לחותנת הייתה חובת נסיגה, כך שבאופן לא עמד לה סייג ההגנה העצמית כנטען בכתב האישום. יש להדגיש כי במקרה שלפניי מדובר באפליה במובנה הגרעיני בין שני מעורבים באותו תיק ולא בטענת אכיפה בררנית המבוססת על השוואה בין טיפול הרשויות בעניינו של חשוד בתיק אחד לטיפול בעניינו של חשוד בתיק אחר (לענין זה ראו: בש"פ 7148/12 **עז אלדין כנאנה נ' מדינת ישראל** (2012) ובש"פ 2242/16 **מדינת ישראל נ' זוהר מזרחי** (2016)). אינני סבור כי מחשבה מוטעית של התביעה כי עומדת לחותנתו של הנאשם טענה של הגנה עצמית צריכה להביא לדחיית טענת האכיפה הבררנית של הנאשם כאשר מן העובדות כפי שהן מתוארות בכתב האישום עצמו עולה כי אין בסיס לטענה. יתר על כן, אני סבור שבמקרה זה שבו חלקו בתקרית ובנזקיה של כל אחד מן הצדדים היה דומה, עצם קיומה של אפליה תוצאתית (כלומר, שהתוצאה של הטעות של התביעה הוא קיומה של אכיפה מפלה) מספיק כדי לקבוע שכלשונו של סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 "הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגיונות משפטית" (לענין טעות של רשויות האכיפה ואפליה תוצאתית כבסיס לטענת אכיפה בררנית והגנה מן הצדק ראו הדעות השונות בע"פ 7621/14 **אהרן גוטסדינר נ' מדינת ישראל** (2017) וכן לאחרונה רע"פ 1611/16 **מדינת ישראל נ' יוסי יוסף ורדי** (2018)).

40. אשר לאישום באיומים - כאמור לעיל, עדות חותנתו של הנאשם ועדות אשתו של הנאשם בעניין זה אינן תואמת זו את זו אשר לתוכן הדברים. על בסיס סתירה זו דחיתי את גרסתה של החותנת שהיוותה בסיס לנטען בכתב האישום. לנוכח הסתירה בעדויות, העובדה שכלל לא סיפרו לשוטר שהגיע לדירה על כך שהושמעו איומים והעובדה שאחותו של הנאשם לא העידה על השמעת איום כלשהו, אני קובע כי השמעת איום כלשהו לא הוכחה ברמה הנדרשת במשפט הפלילי אף לא בניסוח שטענה אשתו של הנאשם. למעלה מן הצורך אציין כי אם היו נשמעים דברים כפי שטענה אשתו של הנאשם בעדותה (ולא כטענת החותנת) ספק אם היה בכך בנסיבות העניין כדי להצדיק הרשעה בעבירת איומים (לנסיבות שבהן השמעת דברי איום תחשב כזוטי דברים ראו: ע"פ (מרכז - לוד) 39031-05-12 **חיים חננאל נ' מדינת ישראל** (2012)).

41. אשוב ואציין כי כל הקביעות העובדתיות המופיעות בהכרעת דין זו מתבססות על הכלל כי חובת התביעה להוכיח את אשמת הנאשם מעבר לכל ספק סביר ואם לא הוכחה עובדה כלשהי מעבר לספק סביר, הרי שיש לראותה ככזו שלא התקיימה. כלומר, אין משמעות הדברים שהעובדות המטיבות עם

הנאשם נקבעו כיוון שהוכחו ברמה שמעבר לספק סביר, אלא הוכחו ברמה של ספק סביר לפחות.

42. לנוכח האמור לעיל אני מזכה את הנאשם מן העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

43. לנוכח זיכוי של הנאשם, בשל מעורבות בתם הקטינה של הנאשם ואשתו וכדי לשמור על פרטיות המשפחה (כפי שנעשה בדיונים בפני בית המשפט לענייני משפחה), אני אוסר לפרסם פרטים מזהים של הנאשם ובתו ושל בנות משפחתו שהעידו בתיק זה.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, 29 בינואר 2019, במעמד הצדדים.

[1]עמ' 12 לפרוטוקול, ש' 14-18.

[2]החל בעמ' 12 לפרוטוקול, ש' 26.

[3]עמ' 13 לפרוטוקול, ש' 8-13.

[4]עמ' 13 לפרוטוקול, ש' 21-22.

[5]עמ' 13 לפרוטוקול, ש' 27-28.

[6]עמ' 24 לפרוטוקול, ש' 12-17.

[7]עמ' 25 לפרוטוקול, ש' 29.

[8]עמ' 26 לפרוטוקול, ש' 9, 11.

[9]עמ' 26 לפרוטוקול, ש' 15-19.

[10]עמ' 27 לפרוטוקול, ש' 26.

[11]עמ' 32 לפרוטוקול, ש' 11-17.

[12]עמ' 32, ש' 17-23.

[13]עמ' 33 לפרוטוקול, ש' 3.

[14]עמ' 33 לפרוטוקול, ש' 25-27.

[15]עמ' 34 לפרוטוקול, ש' 4-8.

[16]עמ' 34 לפרוטוקול, ש' 16-24.

[17]עמ' 34 לפרוטוקול, ש' 22-23.

[18]עמ' 35 לפרוטוקול, ש' 3-12.

[19]עמ' 35 לפרוטוקול, ש' 13-15.

[20]עמ' 15 לפרוטוקול, ש' 9.

[21]עמ' 15 לפרוטוקול, ש' 15-20.

[22]עמ' 15 לפרוטוקול, ש' 20-23.

[23]עמ' 15 לפרוטוקול, ש' 30-31.

[24] עמ' 15 לפרוטוקול, ש' 29-31.

[25] עמ' 18 לפרוטוקול, ש' 21-28.

[26] עמ' 20 לפרוטוקול, ש' 19-21.

[27] עמ' 20 לפרוטוקול, ש' 22-28, עמ' 22 לפרוטוקול, ש' 27-28.

[28] עמ' 20 לפרוטוקול, ש' 30.

[29] עמ' 22 לפרוטוקול, ש' 8-10.

[30] עמ' 22 לפרוטוקול, ש' 16-26.

[31] פרוטוקול הדיון, עמ' 39, ש' 1-2.

[32] פרוטוקול הדיון, עמ' 39, 20-27.

[33] פרוטוקול הדיון, החל בעמ' 41, ש' 31.

[34] פרוטוקול הדיון, עמ' 43, ש' 2-9.